
Skwer Olgi i Andrzeja Małkowskich

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Wierzbno

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 2008

Opis

Olga z Drahonowskich (1888-1979) i Andrzej Juliusz (1888-1919) Małkowscy - twórcy harcerstwa na ziemiach polskich. On pochodził z podkutnowskich Trębek, czas nauki spędził we Lwowie, tam kończąc VI Szkołę Realną a następnie studiując na miejscowej Politechnice oraz Uniwersytecie Jana Kazimierza. Właśnie podczas studiów zainteresował się skautingiem, kiedy to za karę musiał przetłumaczyć podręcznik Roberta Baden-Powella. Od 1911 roku (po porzuceniu studiów) zajął się organizacją kursów skautowych, dokształcał się w tym zakresie podczas pobytów w Londynie. Podczas wojny wstąpił w szeregi Legionów Polskich, jednak udział w tworzeniu Rzeczypospolitej Zakopiańskiej zmusił go do emigracji za ocean. Do Europy powrócił dopiero w 1917 roku i walczył na froncie francuskim. Zginął w katastrofie morskiej u wybrzeży Sycylii podczas tajnej misji wojskowej do polskich oddziałów w Odessie. Przepełniony parowiec "Królowa Wilhelmina" wpadł na minę i błyskawicznie zatonął, grzebiąc wszystkich pasażerów. Ona pochodziła z podkrakowskich Krzeszowic, w jej żyłach płynęła czesko-ormiańska krew. Studiowała we lwowskim Konserwatorium Galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego, była wszechstronnie uzdolniona - oprócz nieprawdopodobnej sprawności fizycznej miała liczne talenty artystyczne, m.in. poetyckie i rzeźbiarskie. Właśnie we lwowskim "Sokole" poznała swojego przyszłego męża (w 1913 roku wzięli ślub w Zakopanem, gdzie udała się leczyć chore płuca). Została drużynową III Lwowskiej Drużyny Skautek im. E. Platerówny, ona też uzupełniła o refren wiersz Ignacego Kozińskiego "Wszystko co nasze Polsce oddamy", czyniąc z niego późniejszy hymn ZHP. W II 1915 roku wraz z mężem wyjechała do USA, skąd po roku powróciła do Europy, mieszkając we Francji, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii. Do Polski wróciła dopiero w 1921 roku i zamieszkała w Zakopanem. Zajmowała się edukacją młodzieży, aktywnie działała w strukturach ZHP. Po wybuchu II wojny światowej - ścigana przez gestapo - wyjechała do swoich przyjaciół w Wielkiej Brytanii, gdzie w Dartmouth założyła Dom Dziecka Polskiego. w 1942 roku została przewodniczącą Komitetu Naczelnego ZHP. Sześć lat później otworzyła identyczną placówkę w Buckfastleigh w hrabstwie Devon. W Polsce ponownie znalazła się w 1961 roku. Do końca życia mieszkała w Zakopanem.

Upamiętnienia:

ul. Łazienkowska 7 - tablica pamiątkowa na frontowej ścianie budynku.

Skwer Małkowskich - wolno stojący głaz z identyczną tablicą.

Ciekawostki

Skwer położony jest między jezdniami ul. Muranowskiej.

Stan obecny:

Pomnik Pomordowanych na Wschodzie autorstwa Maksymiliana Biskupskiego (odsłonięcie - 17 IX 1995).

Data nadania nazwy: 2008.07.10
